

Bolagsstyrningsrapport

Knowit följer Svensk kod för bolagsstyrning utan avvikelser. Bolagsstyrning definierar de beslutssystem genom vilka ägarna, direkt eller indirekt styr företaget.

Knowit AB hade 5 875 aktieägare vid årsskiftet 2016/2017.

LAGSTIFTNING OCH BOLAGSORDNING

Bolagsstyrning av Knowit utgår ifrån regelverk såsom svensk lagstiftning till exempel aktiebolagslagen, bokföringslagen och årsredovisningslagen, samt Svensk kod för bolagsstyrning och Nasdaq/OMX Stockholms regelverk för emittenter samt de regler och rekommendationer som ges ut av relevanta organisationer till exempel Kollegiet för svensk bolagsstyrning. Knowits bolagsordning är också ett centralt dokument för styrningen av bolaget. Bolagsordningen fastställer bland annat bolagets firma, var styrelsen har sitt säte, verksamhetsinriktning samt uppgifter rörande aktiekapitalet.

BOLAGSSTÄMMA

Det högsta beslutande organet i Knowit är bolagsstämman. Kallelse till årsstämma utfärdas tidigast sex och senast fyra veckor före stämman. Kallelsen innehåller information om anmälan och rätt att delta i och rösta på stämman, dagordning med de ärenden som ska behandlas, information om föreslagen utdelning och det huvudsakliga innehållet i övriga förslag. Aktieägare eller ombud kan rösta för fulla antalet ägda eller företrädde aktier.

På bolagsstämman tar Knowits aktieägare bland annat beslut om:

- Vilka som ska sitta i Knowits styrelse och vilka som ska vara företagets revisorer
- Arvodet till styrelseledamöter och revisorer
- Fastställande av resultat- och balansräkningen samt koncernresultat- och koncernbalansräkning
- Vinstdisposition
- Huruvida styrelsen och verkställande direktören ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna året

- Riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Dessutom fattar aktieägarna beslut om eventuell ändring av företagets bolagsordning. Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet för företaget i vilket bland annat framgår vilken verksamhet företaget ska bedriva, aktiekapitalets storlek och antalet aktier, aktieägarnas rätt att delta på bolagsstämma och vilka ärenden som ska förekomma på årsstämman.

Information, såsom kallelse och förslag, inför årsstämman och protokoll från företagets tidigare årsstämmor finns publicerade på Knowits webbplats knowit.se

ÅRSSTÄMMA 2016

Årsstämman 2016 hölls på Knowits kontor på Klarabergsgatan 60 i Stockholm den 27 april. Stämman hölls på svenska och det material som presenterades var på svenska. Under stämman gavs aktieägarna möjlighet att ställa frågor, som besvarades under stämman, till styrelseordförande och verkställande direktören. Det var inte möjligt att följa eller delta i stämman med hjälp av kommunikationsteknik från annan ort. Vid Knowits årsstämma 2016 deltog 35 röstberättigade aktieägare som representerade 5 585 080 aktier motsvarande 30,4 procent av kapital och röster.

På årsstämman deltog styrelsens ordförande och ledamöter samt de stämموvalda revisorerna. Ordförande under stämman var styrelsens ordförande Mats Olsson.

På stämman tog aktieägarna beslut om bland annat följande:

- Utdelning med 3,25 kronor per aktie, sammanlagt 59,8 miljoner kronor

- Att styrelsen ska bestå av sju av bolagsstämman valda ledamöter utan suppleanter
- Omval av Carl-Olof By, Liselotte Hägertz Engstam, Camilla Monefeldt Kirstein, Mats Olsson, Jon Risfelt och Pekka Seitola samt nyval av Eva Elmstedt för tiden till nästa årsstämma
- Omval av Mats Olsson till styrelsens ordförande
- Att arvodet till ordförande ska vara 425 000 kronor och 185 000 till var och en av de av bolagsstämman valda ledamöterna
- Omval av revisionsbyrå Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB med Anna-Clara af Ekenstam som huvudansvarig revisor
- Arvode till revisorn enligt godkänd räkning
- Riktade emissioner om totalt högst 550 000 aktier och att emissionerna riktas till säljarna av aktier i Amende AS, Norge, samt för lösen av minoritetsandelar av aktier i dotterbolagen Knowit Experience Holding AS, Knowit Stavanger AS, Knowit Infra Syd AB och i Knowit Infrastructure Göteborg AB samt att svara för lösen av syntetiska optioner utställda i Knowit Skåne AB.

Vidare beslutade aktieägarna på stämman att fastställa de riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit, nämligen:

- Ersättningen ska bestå av fast lön, rörlig del samt pension och andra förmåner
- Den rörliga ersättningen ska vara villkorad bland annat av att Knowit inte redovisar förlust för det år som ersättningen avser
- Den rörliga ersättningen ska vara maximerad och aldrig överstiga den fasta delen eller vara pensionsgrundande
- Avgångsvederlag bör inte förekomma.

ÅRSSTÄMMA 2017

Den 25 oktober 2016 offentliggjordes att årsstämma 2017 kommer att äga rum den 25 april 2017 kl. 16.00 och att den hålls på bolagets kontor på Klarabergsgatan 60 i Stockholm. Samtliga aktieägare som vill ha ett ärende behandlat på årsstämman kan lämna förslag till Knowits styrelseordförande eller vända sig till valberedningen med nomineringsförslag. Det kommer inte att vara möjligt att följa stämman från annan ort med hjälp av kommunikationsteknik. Information om årsstämman publiceras på hemsidan knowitgroup.com.

VALBEREDNING

Årsstämman den 27 april 2016 beslutade att styrelseordföranden ska sammankalla vid utgången av tredje kvartalet Knowits röstmässigt tre största aktieägare att utse var sin representant till valberedningen.

Valberedningen inför årsstämman 2017 utgörs av:

- Mats Olsson, styrelsens ordförande och sammankallande
- Malin Björkmo, SHB fonder
- Lennart Francke, Swedbank Robur fonder
- Jan Sarlvik, Nordea Funds

Valberedningens uppgift är att vid årsstämman 2017 lägga fram förslag till stämмоordförande, styrelse, styrelseordförande, styrelse- och revisorsarvoden samt förslag till valberedningsförfarande.

Valberedningen föreslår årsstämman omval av styrelseledamöterna Carl-Olof By, Eva Elmstedt, Liselotte Hågertz Engstam, Camilla Monefeldt Kirstein, Mats Olsson och Jon Risfelt. Pekka Seitola har avböjt omval. Till styrelsens ordförande föreslås Mats Olsson.

Valberedningen har lagt vikt vid frågan om jämn könsfördelning i styrelsen. Om stämman följer valberedningens förslag ökar andelen kvinnliga styrelseledamöter till 50 procent.

Valberedningen föreslår att arvodet till styrelsens ledamöter skall 2017 utgå med totalt 1 685 000 kronor, att fördelas enligt följande: Styrelsens ordförande 475 000 kronor; var och en av övriga ledamöter 200 000 kronor; ordförande i revisionsutskottet

	09 FEB	26 APR	27 APR	11 MAJ	14 JUN	17 JUL	27 SEP	28 SEP	24 OKT	13 DEC
Mats Olsson	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Camilla Monefeldt Kirstein	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Carl-Olof By	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Cecilia Lager	●	●								
Eva Elmstedt			●	●	●	●	●	●	●	●
Jon Risfelt	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Liselotte Hågertz Engstam	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●
Pekka Seitola	●	●	●	●	●	●	●	●	●	●

Hela styrelsen har varit närvarande på samtliga styrelsemöten under 2016.

75 000 kronor; ledamot i revisionsutskottet 50 000 kronor; ordförande i ersättningsutskottet 50 000 kronor samt ledamot i ersättningsutskottet 35 000 kronor.

STYRELSE

Enligt Knowits bolagsordning ska styrelsen bestå av lägst tre och högst åtta ledamöter med högst två suppleanter och väljs årligen på årsstämma för tiden intill slutet av nästa årsstämma. Någon regel om längsta tid som ledamot kan ingå i styrelsen finns inte.

Årsstämman 2016 beslutade om omval av Carl-Olof By, Liselotte Hågertz Engstam, Camilla Monefeldt Kirstein, Mats Olsson, Jon Risfelt och Pekka Seitola samt nyval av Eva Elmstedt. Årsstämman omvalde Mats Olsson till styrelsens ordförande.

Samtliga ledamöter är oberoende i förhållande till bolaget och bolagsledningen samt till större ägare enligt Stockholmsbörsens fortlöpande noteringskrav och enligt svensk kod för bolagsstyrning. Ytterligare uppgifter om styrelse och ledning återfinns på sidan xx i årsredovisningen.

STYRELSENS ARBETE

Under räkenskapsåret genomfördes nio protokollförda styrelsemöten. Styrelsen behandlade vid sina ordinarie möten de fasta punkter som förelåg vid respektive styrelsemöte i enlighet med styrelsens arbetsordning som affärsläge, ordreläge, prognoser, ekonomiskt utfall, likviditet, årsbokslut och delårsrapporter. Vidare behandlades övergripande frågor rörande strategisk inriktning, struktur och organisationsförändringar samt företagsförvärv. En genomgående fråga har varit koncernens effektivitet och uppfyllelse av de finansiella målen.

Fyra av styrelsemötena har hållits

inför delårsrapporter. Ett möte har behandlat verksamhetsplanering samt översyn av mission, vision, affärsidé och strategier. Två styrelsemöten ägnades åt koncernens prognos och verksamhetsinriktning. Vid kalenderårets första ordinarie styrelsemöte går koncernens revisor igenom sina iakttagelser från granskningen av koncernens interna kontroll och bokslut. Ett konstituerande möte hålls efter årsstämman där beslut fattas bland annat om firmateckning, styrelsens arbetsordning, vd-instruktion och plan för ordinarie styrelsemöten under året. Styrelsen har haft ett extra styrelsemöte under året, som behandlade beslut om kvittningsemissioner.

Inför styrelsemötena har ledamöterna fått ett skriftligt material beträffande de ärenden som ska behandlas. I materialet ingår den verkställande direktörens skriftliga rapport från verksamheten som även sänds till styrelsen varje månad.

Vd och koncernchef för Knowit deltar vid styrelsemöten som föredragande. Sekreteraruppgifterna i styrelsen har under 2016 fullgjorts av antingen koncernens informationschef eller dess ekonomichef vilka som regel har varit adjungerade i styrelsen. Vid behov har andra tjänstemän föredragit ärenden för styrelsen. Dessa tjänstemän har då närvarat under de ärenden de varit föredragande för.

Styrelsen beslutar om en skriftlig arbetsordning för styrelsens arbete och om vd-instruktion inklusive rapporteringsinstruktion för verkställande direktören tillika koncernchef. Arbetsordningen fastställer det som stadgas för arbetet utöver aktiebolagslagen och bolagsordningen.

ORDFÖRANDENS ROLL

Ordföranden organiserar och leder styrelsens arbete så att detta kan utövas i enlighet med svensk aktiebollagslag, andra lagar och förordningar, gällande regler för aktiemarknadsbolag (inklusive Koden) och styrelsens interna styrdokument. Ordföranden följer verksamheten genom löpande kontakter med verkställande direktören och ansvarar för att övriga styrelseledamöter får tillfredsställande information och beslutsunderlag. Ordföranden tillser även att det sker en årlig utvärdering av styrelsens och verkställande direktörens arbete och att valberedningen får ta del av utvärderingens resultat. Ordföranden företräder bolaget i ägarfrågor.

UTVÄRDERING AV STYRELSENS ARBETE

En gång per år genomför styrelsens ordförande en utvärdering av styrelsens arbete i samtal med styrelsen i sin helhet och via enskilda samtal med ledamöterna. Flera olika frågeställningar belyses, till exempel samarbetsklimat, kunskapsbredd och hur styrelsearbetet genomförs. Avsikten är att få en bild av hur ledamöterna uppfattar att styrelsearbetet bedrivits och vilka åtgärder som kan vidtas för att effektivisera och förbättra arbetet. Ordföranden redovisar utvärderingen för styrelsen och dessutom för valberedningen.

Styrelsen utvärderar fortlöpande verkställande direktörens arbete genom att följa verksamhetens utveckling och genom att ta del av verkställande direktörens skriftliga rapporter som månatligen ställs till styrelsen. En gång per år utvärderas den verkställande direktören på ett möte där han inte själv deltar. Resultatet av utvärderingen återkopplas sedan till den verkställande direktören av styrelsens ordförande.

KONCERNLEDNINGENS ARBETSSÄTT

Verkställande direktören har utsett en koncernledningsgrupp. Koncernledningen har under 2016 bestått av koncernens verkställande direktör, finanschefen, chefen för affärs-

utveckling samt cheferna för affärsområdena Experience, Insight och Solutions.

Koncernledningen sammanträder i genomsnitt var fjortonde dag, men arbetar också mycket nära varandra med i stort sett daglig kontakt. Under året har frågor av såväl operativ som strategisk karaktär behandlats löpande. Vid behov har större möten hållits där ledande befattningshavare från Knowits koncernbolag samt cheferna för koncernstaberna administration, it och kommunikation deltagit.

ERSÄTTNINGAR

Ersättning till styrelsen för det kommande verksamhetsåret beslutas varje år av årsstämman. För 2016 fastställdes årsstämman ett totalt arvode om 1 535 000 kronor att fördelas med 425 000 kronor till ordföranden och 185 000 kronor vardera till styrelsens övriga stämموvalda ledamöter.

I enlighet med Svensk kod för bolagsstyrning 9.2 har styrelsen valt att i sin helhet ansvara för ersättningsfrågor.

Ersättningen till vd och övriga ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pensioner. I enlighet med kodens bestämmelse 9.6 har styrelsen övervägt förbehåll för rörliga ersättningar till ledande befattningshavare och funnit att sådant förbehåll inte ska införas.

Styrelsens ordförande förhandlar ersättning och anställningsvillkor för Knowit AB:s verkställande direktör som sedan beslutas av styrelsen.

Verkställande direktören förhandlar ersättning och anställningsvillkor för medlemmarna i ledningsgruppen och för dotterbolagschefer som rapporterar till verkställande direktören. Rörliga ersättningar godkänns av styrelsens ordförande. För mer information se not 8 i årsredovisningen.

Ersättning till revisorerna utgår på basis av gällande avtal och för extra insatser enligt räkning.

REVISION

Revisorer utses av årsstämman. Uppdraget gäller till slutet av den årsstämma som hålls året efter revisionsvalet. Revisorn har i uppdrag att för aktieägarna granska Knowits årsredovisning och bok-

föring, samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning. Revisorn lämnar en revisionsberättelse till årsstämman. Aktieägare har möjlighet att ställa frågor till revisorn på årsstämman.

Revisionsbolaget Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB valdes av årsstämman 2016 till revisor för tiden intill utgången av årsstämman 2017. Huvudansvarig revisor har varit Anna-Clara af Ekenstam. Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB har genomfört revisionen i Knowit AB och i de flesta dotterbolag.

Under 2016 har revisorerna utöver granskning av bolagets räkenskaper även översiktligt granskat bokslutsbolagets niomånadersrapport. Revisorerna har deltagit vid två styrelsemöten under året, dels på styrelsemöte inför bokslutskommuniké samt delårsrapportering av tredje kvarteret, då revisorerna rapporterat om väsentliga iakttagelser från granskningarna. Därtill har revisorerna deltagit vid samtliga revisionsutskottmöten.

REVISIONSUTSKOTT

Under året har styrelsen beslutat att inrätta ett revisionsutskott. Revisionsutskottet inrättades i september och har bestått av Jon Risfeldt som ordförande och Eva Elmstedt. Revisionsutskottet har träffats två gånger under året och har bland annat behandlat intern styrning och kontroll, revisorns granskning och rapportering, intern finansiell rapportering, nedskrivningstest av goodwill och värdering av aktier i dotterbolag.

INTERN KONTROLL OCH RISKHANTERING AVSEENDE FINANSIELL RAPPORTERING

Styrelsen ansvarar för bolagets interna styrning och kontroll och att den finansiella rapporteringen följer de lagar och regler som gäller för bolag noterade på NASDAQ OMX Nordic i Stockholm, svensk lagstiftning avseende aktiebollagslag, årsredovisningslag och Svensk Kod för Bolagsstyrning. Utöver dessa har Knowit upprättat interna instruktioner, rutiner, system och en roll- och ansvarsfördelning som syftar till god intern kontroll.

KONTROLLMILJÖ

Knowits verksamhet är organiserad i självständiga dotterbolag. I dotterbolagen tillsätts en styrelse, vars ordförande ansvarar för bolagets styrning och utveckling samt ledning. Dotterbolagen är grupperade i tre affärsområden, med en affärsområdeschef som normalt är ordförande eller styrelseledamot i tillhörande dotterbolag. Affärsområdescheferna styr och utvecklar dotterbolagen inom affärsområdet, i vissa fall med hjälp av en ledningsgrupp inom affärsområdet.

Affärsområdescheferna ingår i Knowits koncernledning.

Knowits decentraliserade organisation med många dotterbolag ställer stora krav på dotterbolagens styrelser och företagsledning, dess kompetens, gemensamma värderingar och god etik samt förståelse och respekt för delegerade roller. Vidare förutsätts att ansvarsfördelningen inom och mellan koncernens ledningsgrupp, affärsområdets ledning, dotterbolagens ledningar och styrelser är väl definierade samt att kommunikationen mellan dessa fungerar väl.

Arbetsordning och attestinstruktion för styrelser i dotterbolag samt VD-instruktion för dotterbolag ses över och fastställs på konstituerande styrelsemöten i dotterbolagen. Instruktioner om styrande dokument, redovisningsprinciper, riktlinjer och rutiner lämnas regelbundet till berörda medarbetare.

Attestordningen i Knowit AB och i samtliga dotterbolag reglerar beslutsprocessen för viktiga avtal, större investeringar samt andra väsentliga beslut och utgör en viktig del i koncernens kontrollmiljö.

RISKHANTERING

Knowits verksamhet påverkas av ett antal riskfaktorer som helt eller delvis inte kan kontrolleras av Bolaget. Styrelsen och ledningen arbetar löpande med riskbedömning och riskhantering. För en utförlig beskrivning av de finansiella och aktierelaterade riskerna hänvisas till not 2 i årsredovisningen.

Styrelsen ansvarar för att väsentliga finansiella risker och risker för fel i den finansiella rapporteringen identifieras och hanteras. Fokus läggs på väsentliga resultat- och balansposter, transaktioner med hög komplexitet och/eller där effekterna av eventuella fel kan bli väsentliga.

Knowits finanschef gör årligen en översyn av koncernens minimikrav på intern kontroll och rutiner för finansiell rapportering. Dessa minimikrav syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser i den finansiella rapporteringen. Kontrollerna omfattar bland annat godkännande av väsentliga avtal, uppföljning av riskexponeringar, kontoavstämningar samt resultatanalyser.

INFORMATION OCH KOMMUNIKATION

Den finansiella rapporteringen styrs av koncernens ekonomihandbok, vilken uppdateras årligen. Ekonomiansvariga i koncernen samlas regelbundet för att diskutera frågeställningar som är kopplade till den finansiella rapporteringen.

Koncernens ekonomiska utveckling behandlas vid varje styrelsemöte och styrelsen får varje månad utförliga rapporter från VD avseende den finansiella ställningen samt verksamhetens utveckling.

UPPFÖLJNING

Dotterbolagens efterlevnad av Knowits minimikrav på intern kontroll och processer för finansiell rappor-

tering sker löpande av finanschefen och/eller koncernredovisningsansvarig vid besök på dotterbolagen, som väljs utifrån särskilda behov samt tidpunkt för tidigare genomförda interna kontroller.

Koncernens dotterbolag rapporterar månatligen resultat- och balansräkning samt relevant nyckeltal. Dotterbolagens månadsrapporter och koncernens konsoliderade månadsrapport analyseras av koncernledningen.

INTERNREVISION

Mot bakgrund av koncernens struktur och processer för intern kontroll över finansiell rapporteringen har styrelsens inte bedömt det som ändamålsenligt att etablera en särskild funktion för internrevision.

INFORMATION

Informationsgivningen i bolaget följer den av styrelsen fastställda kommunikationspolicyn för Knowit-koncernen. Policyn anger vad som ska kommuniceras, av vem och på vilket sätt informationen ska utges för att säkerställa att den externa och interna informationen blir korrekt och fullständig.

Knowits informationsgivning till aktieägarna och andra intressenter ges via offentliggöranden av pressmeddelanden, boksluts- och delårsrapporterna, årsredovisningen och bolagets hemsida (knowit.se). På hemsidan publiceras pressmeddelanden, finansiella rapporter och presentationsmaterial för de senaste åren samt information om bolagsstyrning. Delårsrapporter, årsredovisningar och pressmeddelanden översätts till engelska och publiceras på bolagets hemsida.